

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija
Izglītības, valodu un dizaina fakultāte

Vizualizācijas pielietojums mūzikas mācību programmas apgūvē skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem

Larisa VASIĻJEVA

Profesionālā maģistra studiju programma

„Speciālā pedagogija” (kods 47141)

Speciālās izglītības skolotājs

pilna laika studiju 2.kursa studente/s,

apl. Nr. ic19011

“Māciet skolēniem piecus viņam pavisam svešus un nezināmus vārdus – viņš ilgi un veltīgi centīsies tos iegaumēt, bet, sasaistiet divdesmit tādus pašus vārdus ar attēliem, un skolēns jūs pārsteigs ar savām iegaumēšanas spējām”

(Ušinskis)

Pētījuma mērķis

Izpētīt, teorētiski pamatot vizualizācijas pielietojumu mūzikas mācību programmas apgūvē skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem, izstrādāt un aprobēt autormateriālu par vizuālizācijas pielietojumu mūzikas stundās.

Darba uzdevumi

1. Izpētīt, atlasīt un analizēt literatūru atbilstoši tēmai.
2. Analizēt sākumskolas skolēnu ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem pedagogiski psiholoģiskās īpatnības mācību procesā.
3. Noskaidrot vizualizācijas pielietojuma iespējas un noteikumus skolēnu ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem izglītošanas procesā.
4. Izstrādāt un aprobēt autormateriālu “Vizuālizācijas pielietojums mūzikas mācību programmas apguvē skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem.”
5. Analizēt pētījumā iegūtos datus un izstrādāt secinājumus.

Pētījuma jautājumi

1. Kādas ir vizualizācijas pielietojuma iespējas un nozīme skolēnu ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem mācību procesā?

2. Kā autormateriāla pielietojums veicina mūzikas mācību programmas apguvi skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem?

Pētījumā izmantotās metodes

- Literatūras analīze
- Dokumentācijas pētījums
- Novērošana
- Darbības pētījums
- Aptauja
- Statistiskā datu apstrāde
- Ekspertatzinums

Pētījuma bāze

Pamatskolas - attīstības centra 12 sākumskolas skolēni ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem, 5 skolotāji, 3 eksperti.

Pētījuma nozīmīgums

Izstrādātais materiāls “Vizuālizācijas pielietojums mūzikas mācību programmas apgūvē skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem” sniedz iespējas speciālajam pedagogam palīdzēt skolēnam kļūt par ieinteresētu mūzikas lietotāju, piedāvājot iespējas pašam iesaistīties daudzveidīgā muzicēšanas procesā – dziedot, skandējot, ritmizējot, spēlējot.

Mūzikas stundās ar vizualizācijas pielietojumu skolēns praktiski darbojas un iegūst prieku radošajā procesā, mācās izprast kultūras atšķirības un veido savu kultūras identitāti, piedzīvo klātienē kultūras notikumus, iegūst emocionālo un estētisko pieredzi.

Izstrādātais vizuālais materiāls sekmē skolēnu vispārējās un emocionālās veselības saglabāšanu un nostiprināšanu, veicina katru skolēnu justies nepiespiesti, droši un rada prieku saskarē ar mūziku un mūzikas instrumentiem vingrinājumos, stimulē fizisko koordināciju, komunikācijas prasmes un pašvērtējumu.

```
graph LR; A((Skolēnu apmācība, kuru veicina speciālais pedagogs)) <--> B[Vizualizācijas mērķi]; B <--> C((Mācīšanās, kurā darbojas pats skolēns));
```

**Skolēnu
apmācība,
kuru veicina
speciālais
pedagogs**

**Vizualizācijas
mērķi**

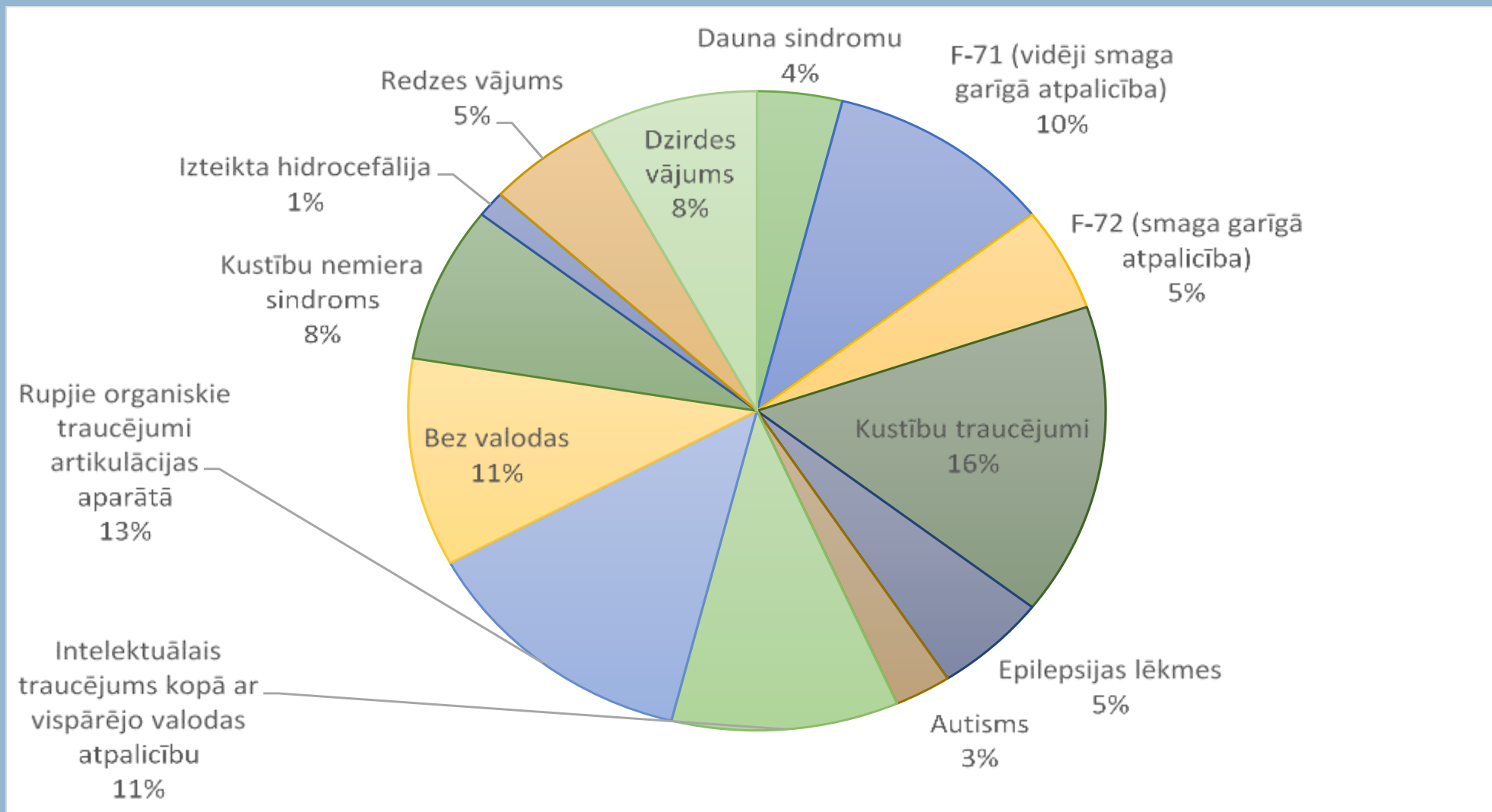
**Mācīšanās,
kurā
darbojas
pats skolēns**

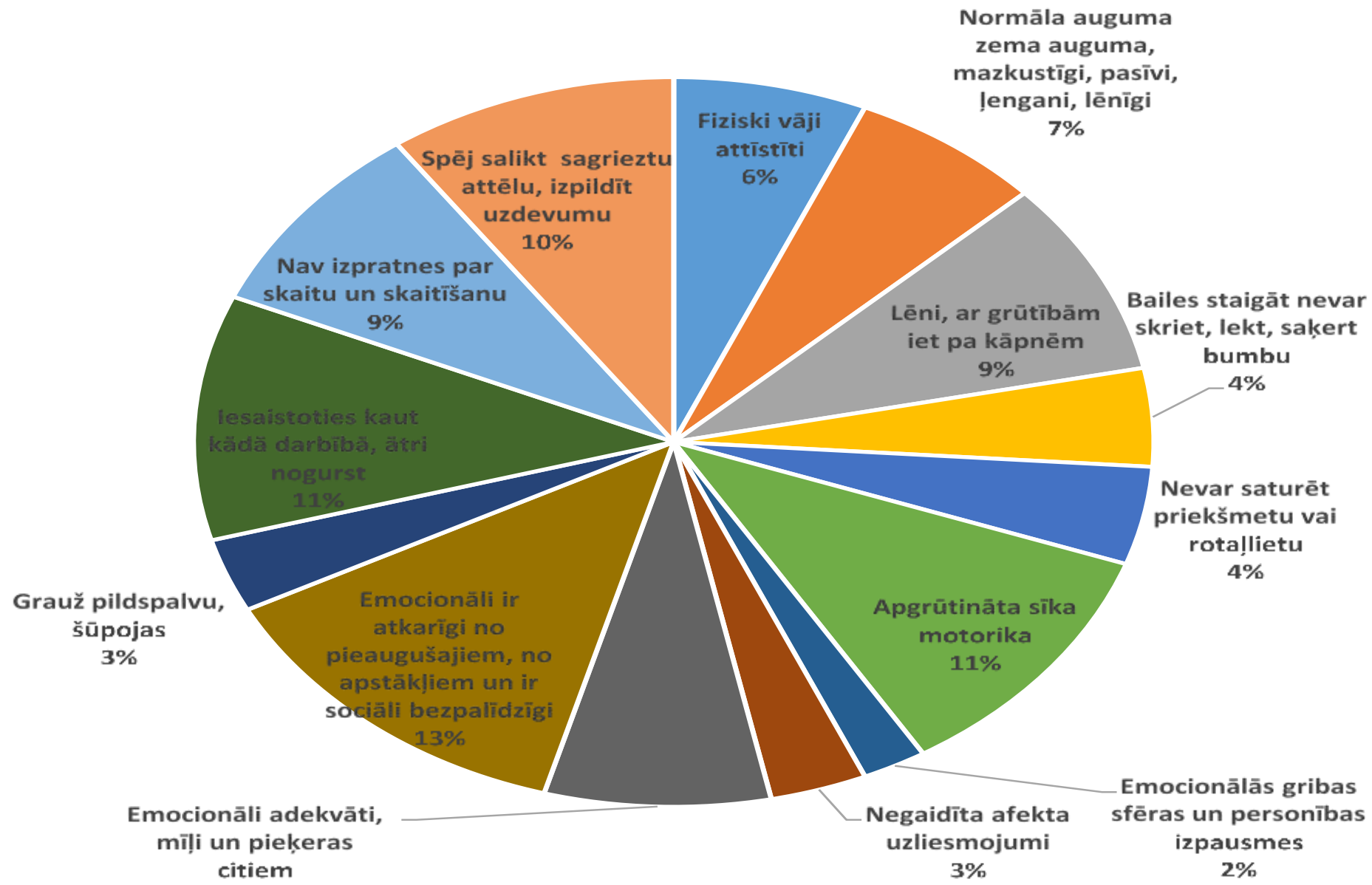
Mūzikas mācību programma skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem

Mācību stundu skaits	Mācību stunda	Mērķis	Uzdevumi	Metodes un paņēmieni	Veicējs
1	1.Mācību stundas tēma: Saliec ritmisko zīmējumu	Mācīt skolēniem muzikāli ritmiskas kustības, saskaņojot tās ar dziesmas vārdiem un izmantojot vizuālo materiālu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Attīstīt tembrālo dzirdi, iztēli 2. Bagātināt skolēnu redzes, dzirdes, taktilās un kustību sajūtas muzicēšanas procesā, izmantojot vizuālo materiālu 3. Ar vizualizācijas pielietojumu veicināt mūzikas pratību. 4. Atkārtot mūzikas skaņas, izmantojot dabas objektus 	<ul style="list-style-type: none"> • Novērošanas metode • Izskaidrojoši ilustratīvā metode • Paraugdarbības demonstrēšana • Praktiskais darbs • Treniņdarbība • Spēle • Skolēnu darba lapa “Savieno vienādos mūzikas instrumentus pa pāriem” • Atgriezeniskā saite 	Speciālais pedagogs

Pētījuma datu analīze un interpretācija

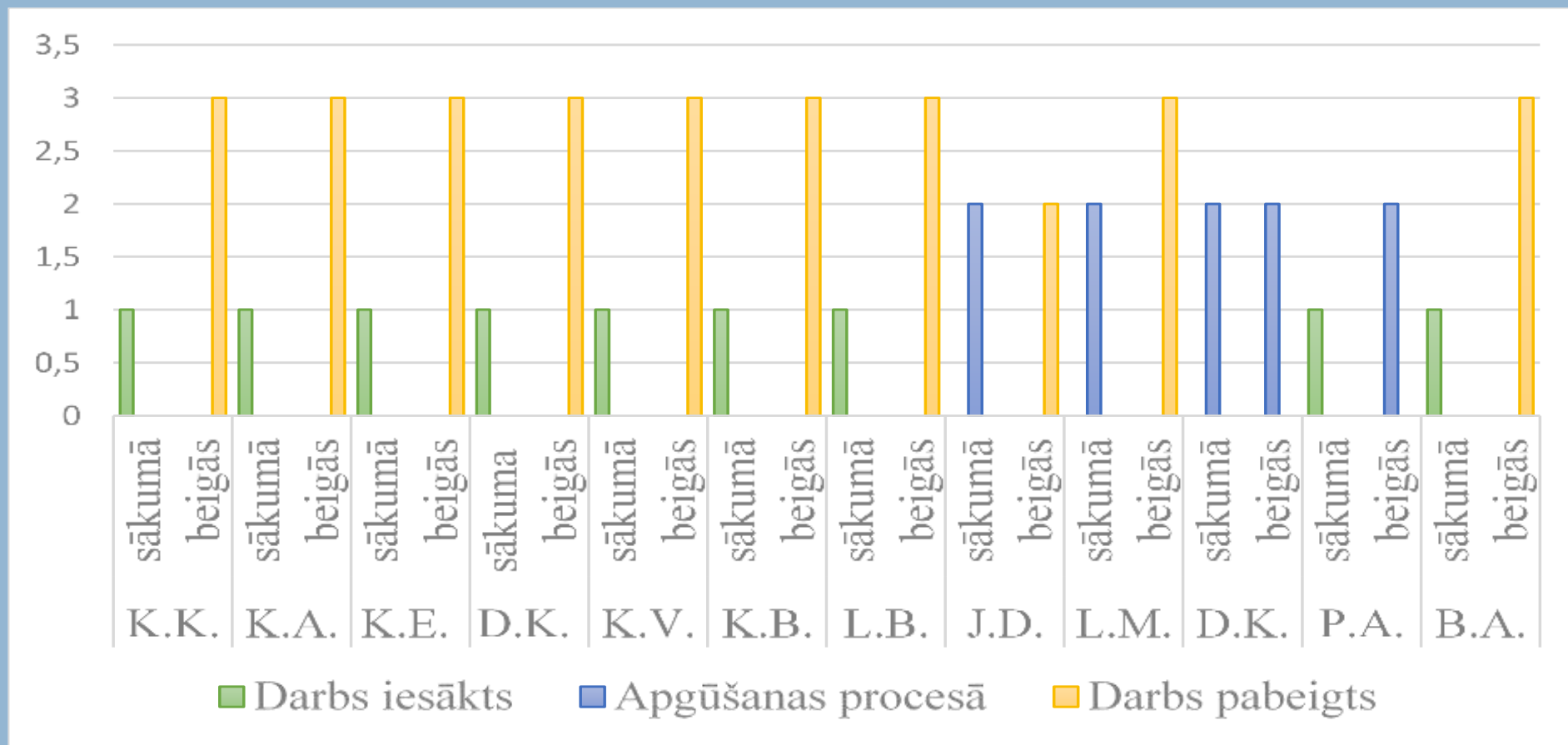
Skolēnu, kuri piedalījās pētījuma diagnožu raksturojums

Skolēnu, kuri piedalījās pētījumā raksturojuma turpinājums

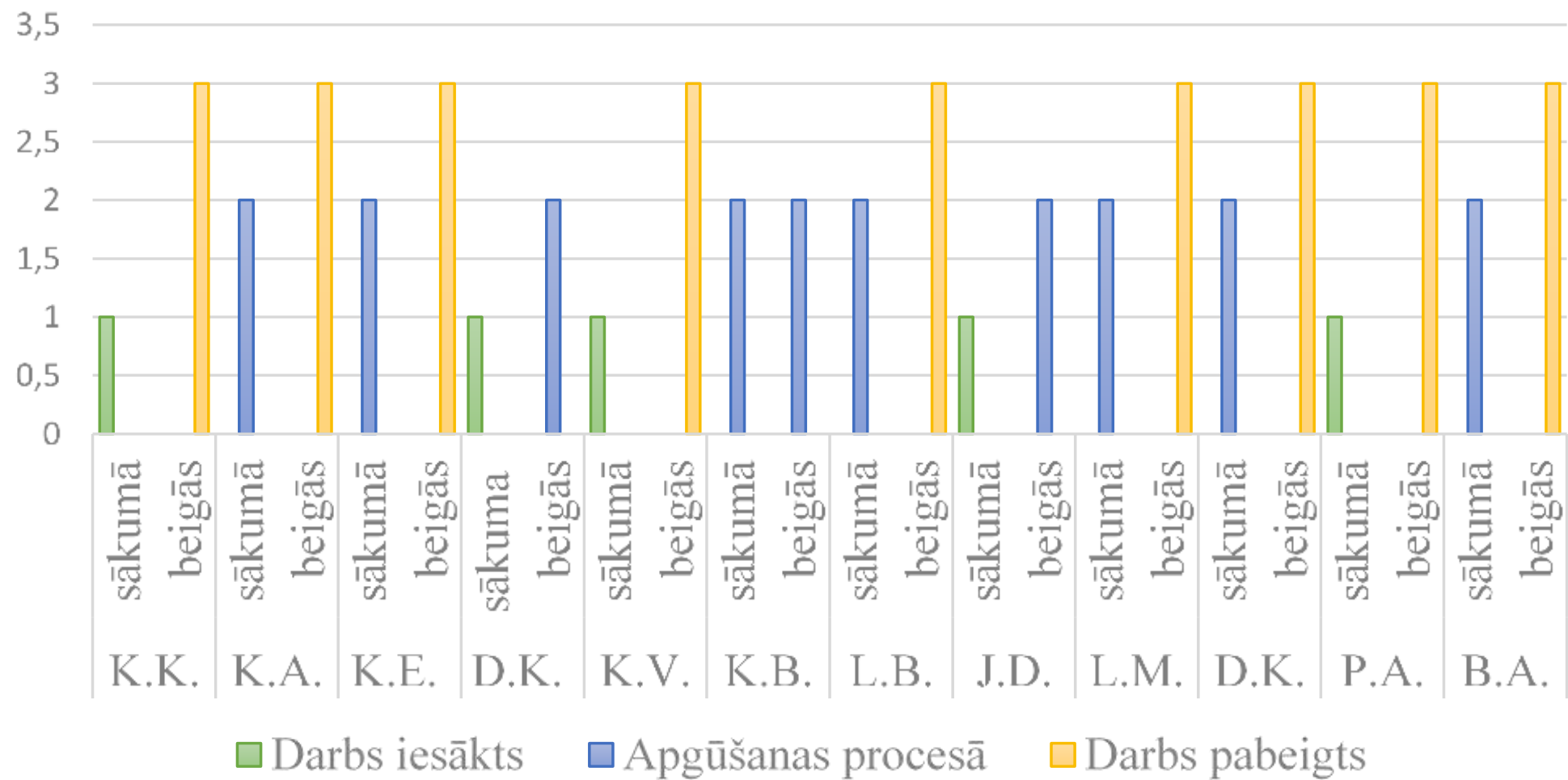
Secinājumi

1. Tikai labi pazīstot skolēnu, ievērojot viņu rakstura un intelekta īpatnības, speciālais pedagogs var panākt pozitīvus rezultātus savu skolēnu mācību procesā.
2. Skolēnu izpēte – viena no svarīgākajām speciāla pedagoga darba daļām skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem.
3. Novērojot skolēnus mūzikas stundu laikā noteiktā pētījuma periodā var secināt, ka daudzi skolēni spēj tikt galā ar uzdevumiem, ar daudziem skolēniem kontakts nav apgrūtināts un ir iespējams frontālais darbs.
4. Lai pārbaudītu vizualizācijas pielietojamības efektivitāti mūzikas stundās tika aprobētas izstrādātas autormateriāla mācību stundu plāni.

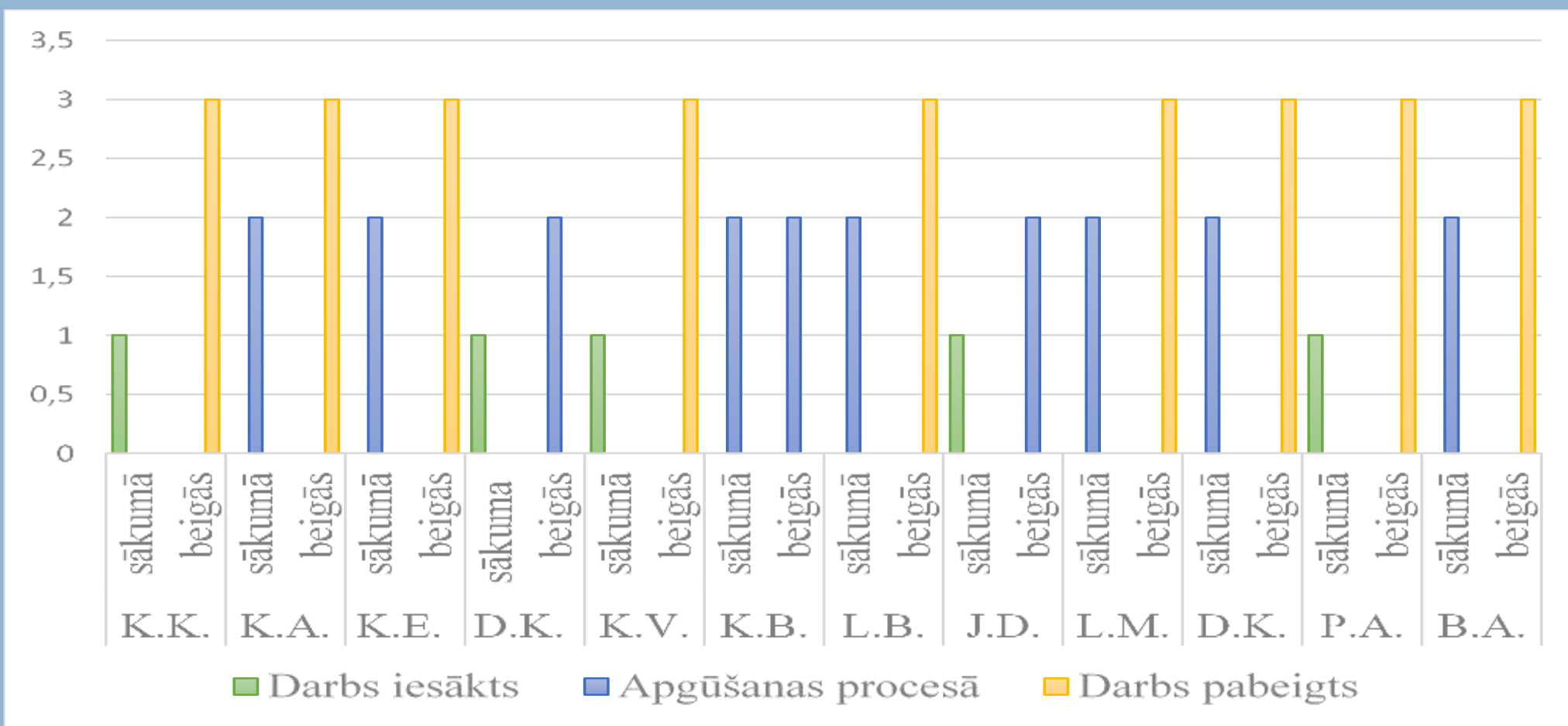

Reakcijas uz noteiktu signālu (mūzikas skaņu, zvaniņu, tamburīnu)

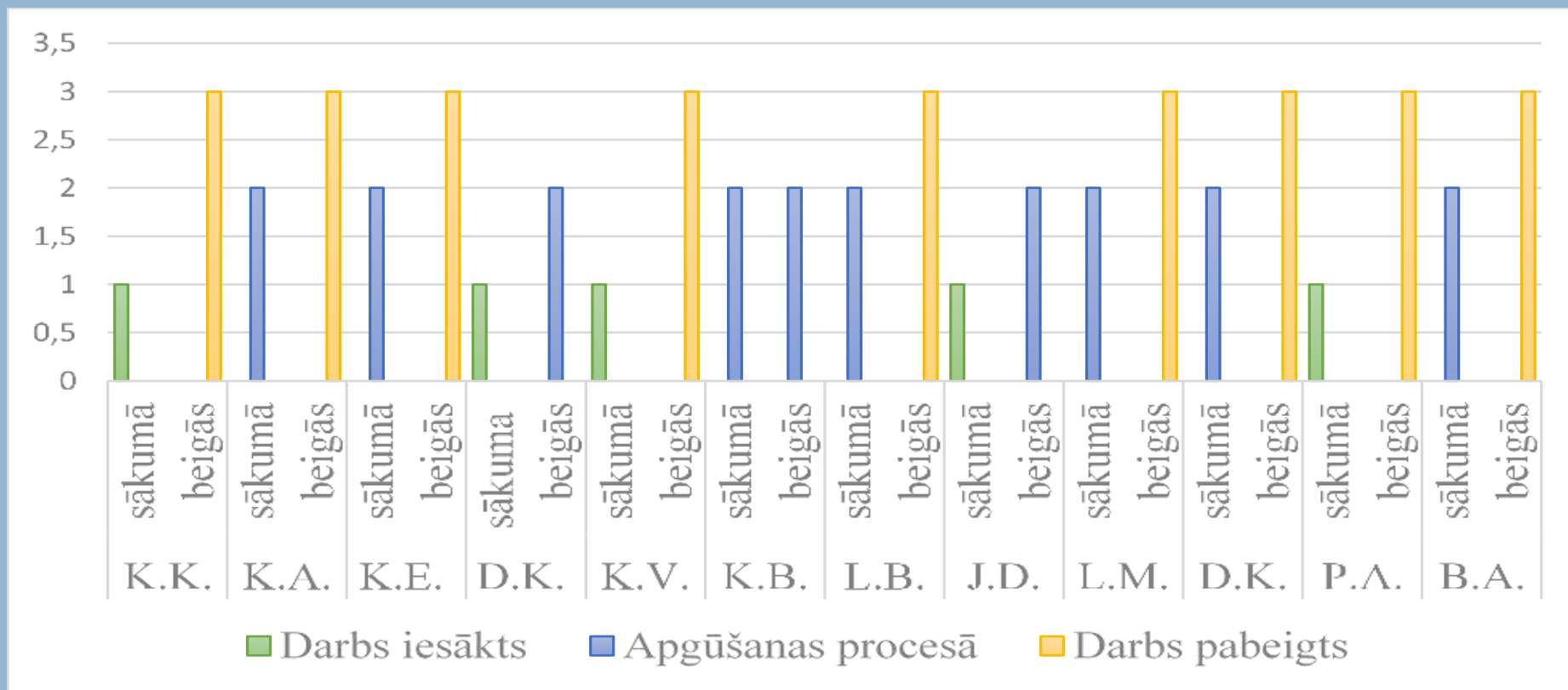
veidošanas salīdzinājums

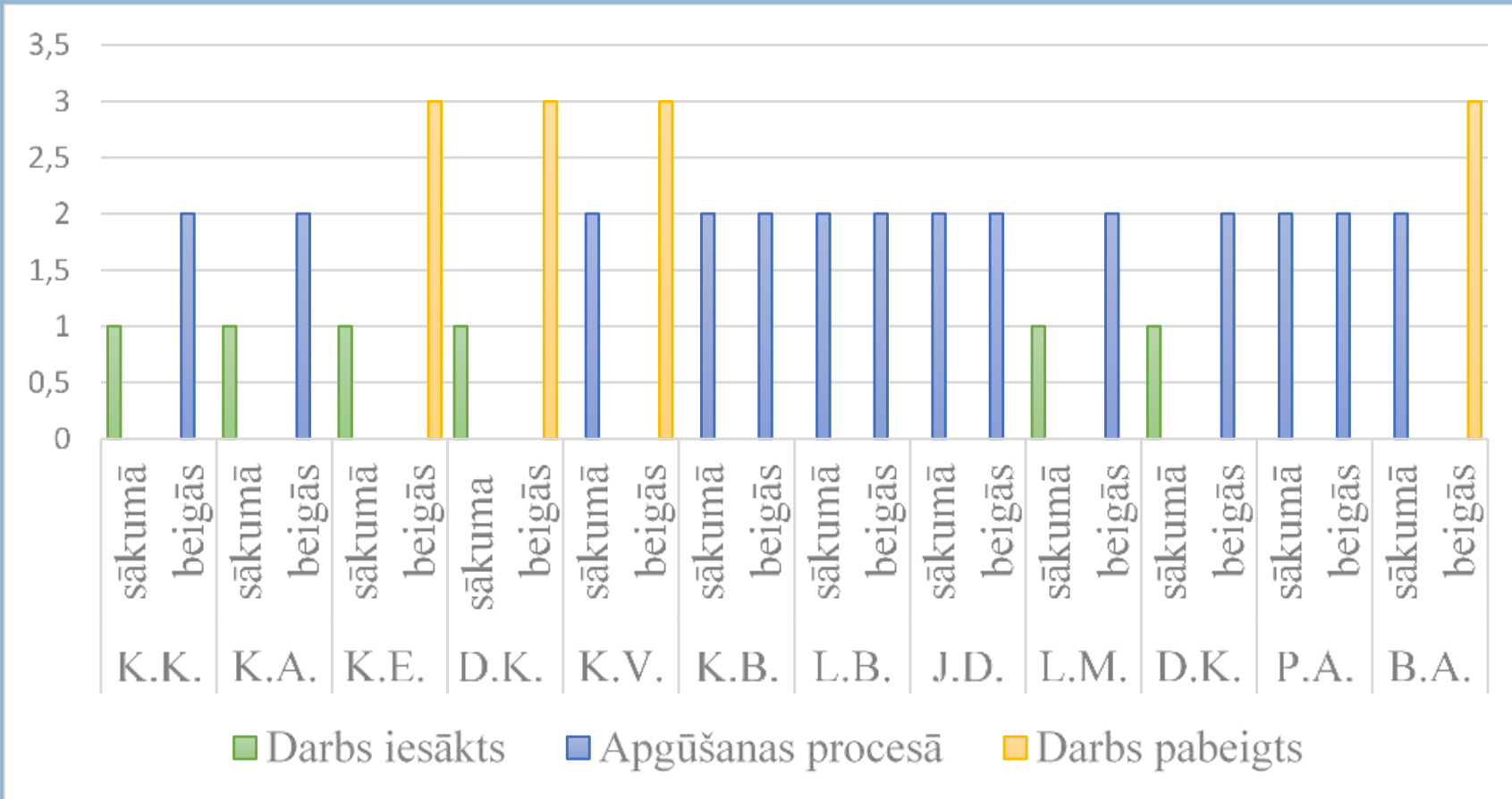
Vingrinājumi apkārtējo trokšņu uztveršanai salīdzinājums

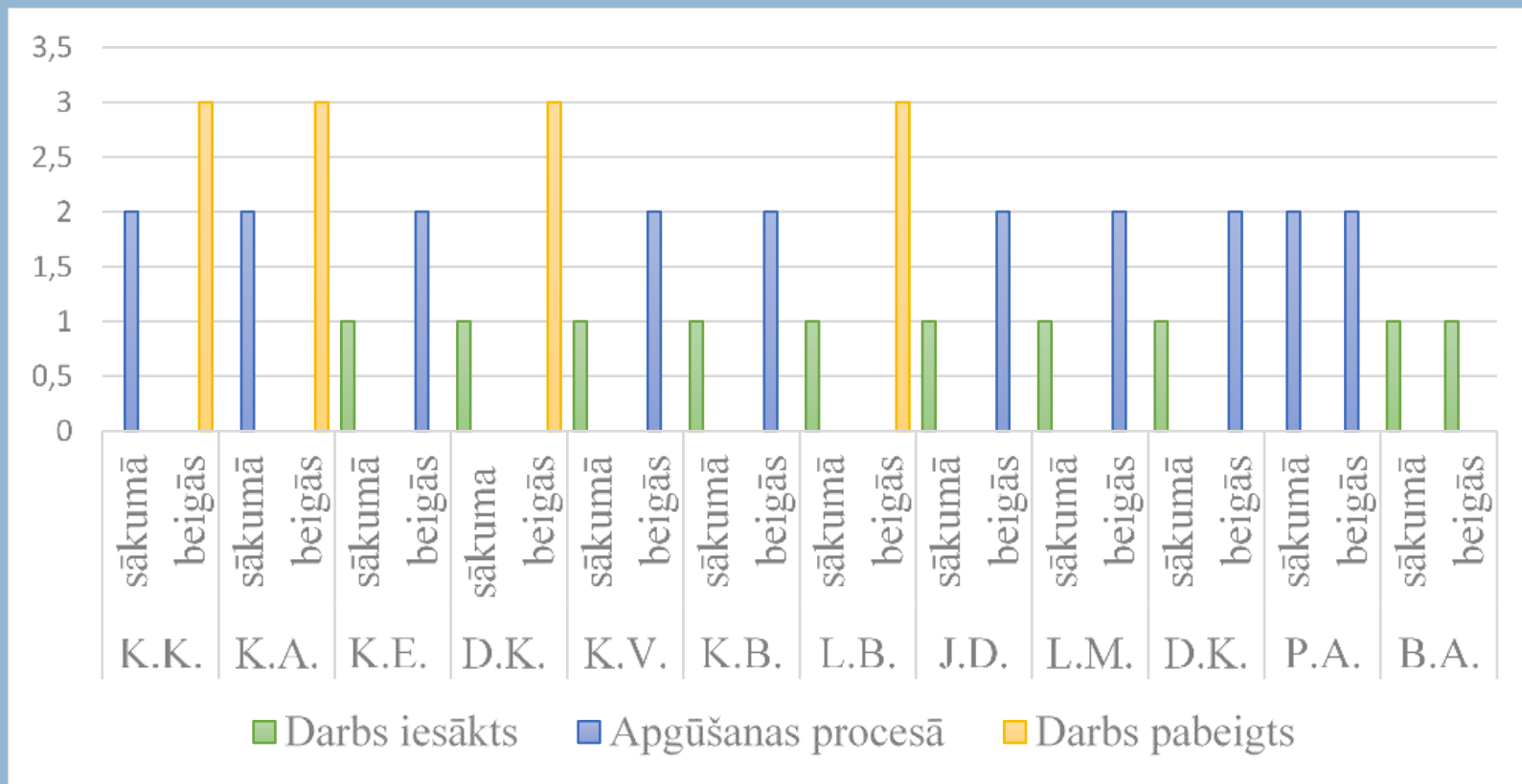
Reakcijas uz ritmiskiem pieskārieniem skolēnam veidošanas salīdzinājums

Piebalsošana pieaugušā dziedājumam un dziesmas ierakstam salīdzinājums

Iepazīšanās ar mūzikas instrumentiem, brīvi eksperimentu prasmju salīdzinājums

Instrumentu nosaukumu zināšanu prasmju salīdzinājums

Pedagogu interviju rezultātu apkopojums

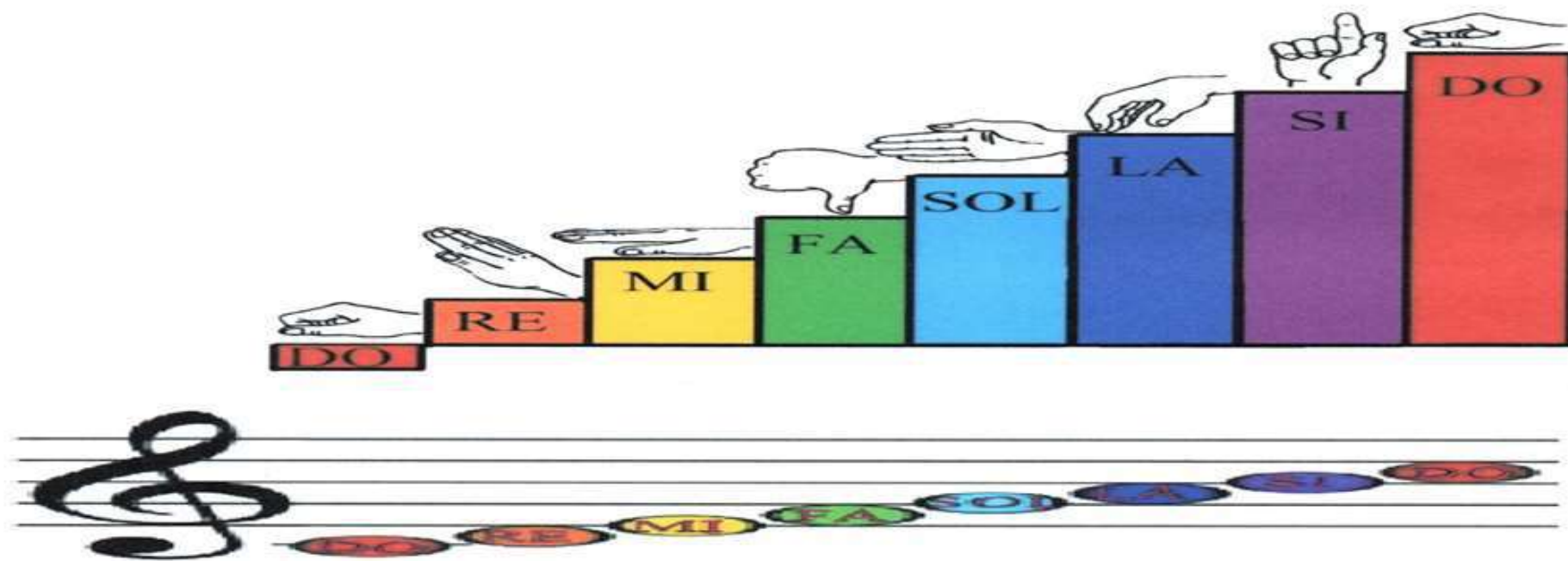
1. Vizualizācijas pielietojums veicina mūzikas mācību programmas apguvi skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem.
2. Speciālajiem pedagogiem ir nepieciešams metodiskais materiāls vai rokasgrāmata tieši par vizualizācijas pielietojumu mūzikas stundās darbā ar skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem, kas viņiem palīdzētu efektīvāk strādāt.
3. Vizualizācijas pielietojumu ir iespējams izmantot arī citās mācību stundās darbā ar skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem mācību procesā.
4. Radoši organizētās mācību stundās skolēns ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem iegūst zināšanas par latviešu tautas tradīcijām un mūzikas instrumentiem, par mūzikas valodas izteiksmes līdzekļiem.
5. Mūzikas mācību programmas apguve ar vizualizācijas pielietojumu mūzikas stundās skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem veicina uztveres un intelektuālo spēju attīstību.
6. Mūzikas mācību programmas apguve ar vizualizācijas pielietojumu mūzikas stundās skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem palīdzēs apgūt radošās darbības principus un prasmes mūzikā.
7. Mūzikas mācību programmas apguve ar vizualizācijas pielietojumu mūzikas stundās skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem palīdzēs veidot un izkopt savu muzikālo gaumi, estētiskos un ētiskos priekšstatus.
8. Vizualizācijas pielietojums ietekmē mūzikas mācību programmas apguvi skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem mācību procesā.

**Autormateriāls “Vizualizācijas pielietojums
mūzikas mācību programmas apgūvē skolēniem ar
vidējiem un smagiem garīgās attīstības
traucējumiem”**

Mācību stundas tēma: Skaņu kāpnītes un kustīga nots

SKAŅU KĀPNĪTES

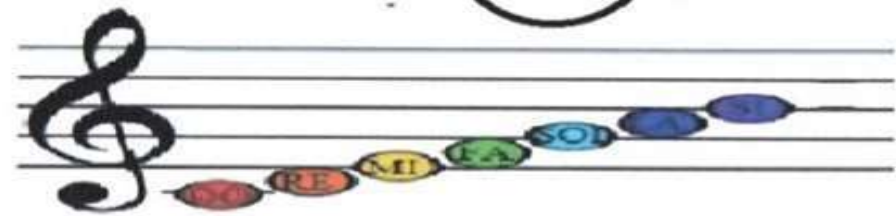
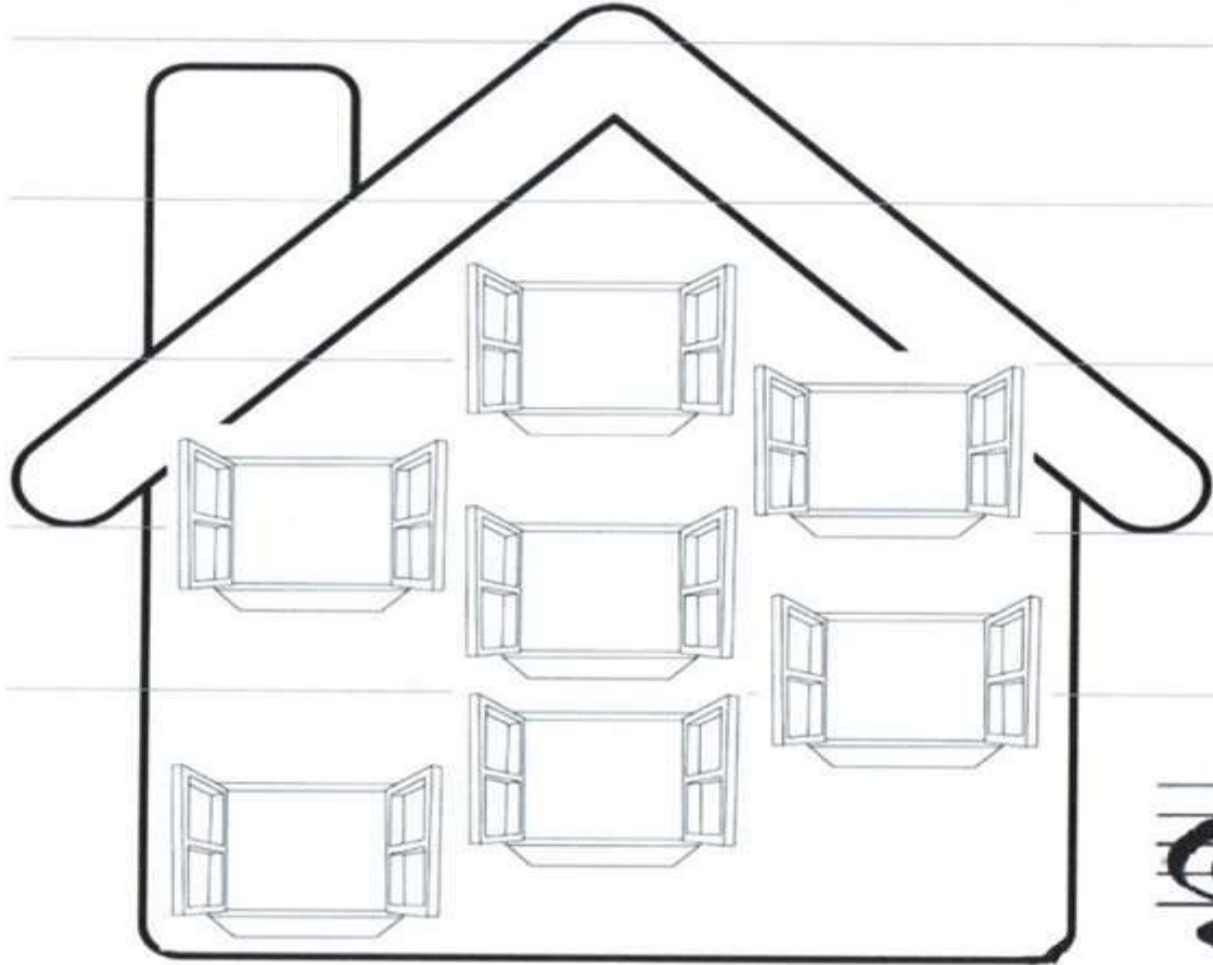

KUNSTIGA NOTS

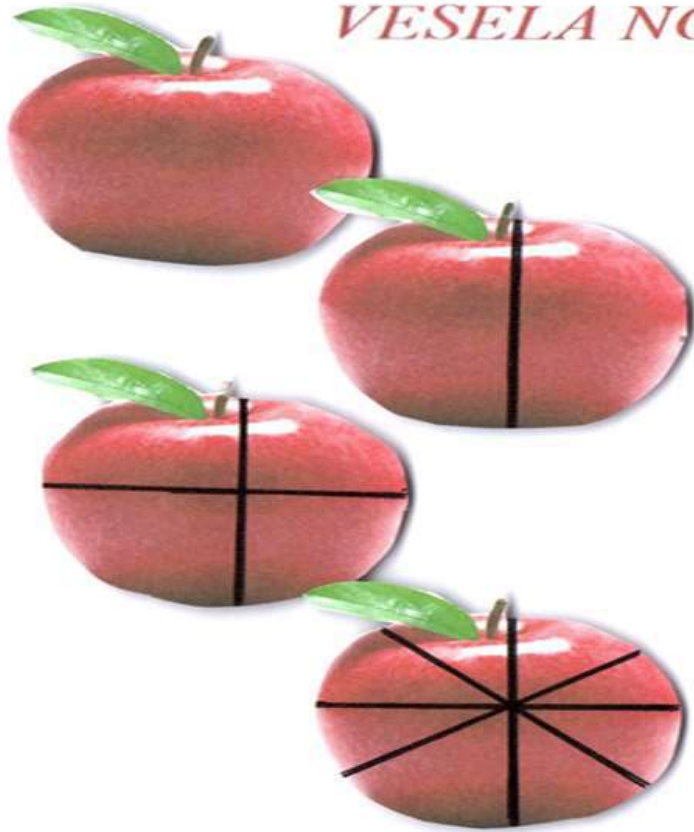

KUR DŽĪVO NOTIS?
NOTIS DŽĪVO PIECSTĀVU MĀJIŅĀ
IZKRĀSO NOTIS, IZGRIEŽ TĀS UN
PIELĪMĒ ATBILSTOŠAJAM LODZIŅAM.

Mācību stundas tēma: Nots līdzīga ābolam

*MĒS REDZAM VESELU ĀBOLU
VESELA NOTS LĪDZĪGA ĀBOLAM*

VESELA NOTS

PUSNOTS

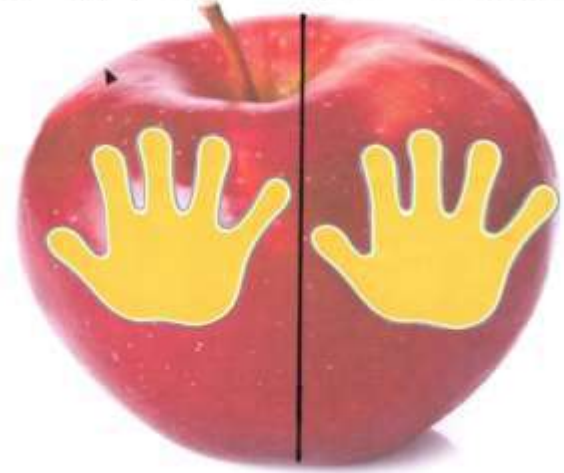
CETURTDALŅNOTS

ASTOTDALŅNOTS

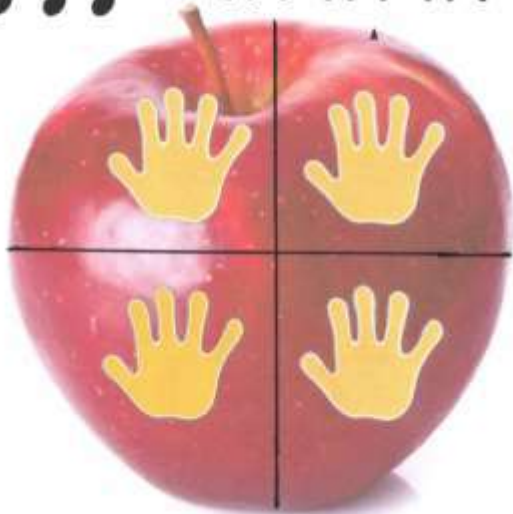
○ TA - A - A - A

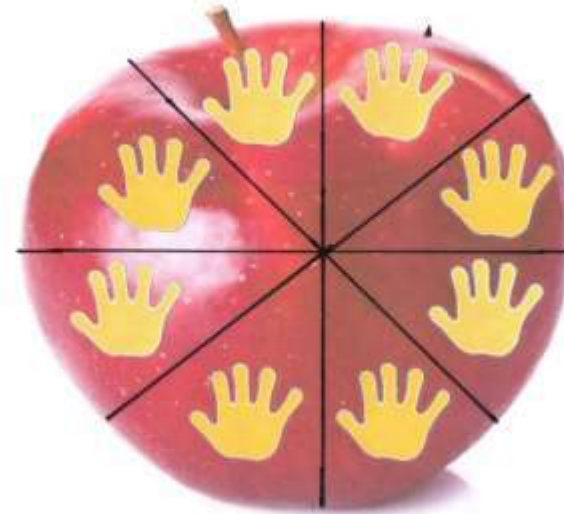
♩ TA-A ♪ TA-A

♪♪♪♪ TA-TA-TA-TA

♫♫♫♫ TI-TI-TI-TI-TI-TI-TI-TI

Mācību stundas tēma: Tradicionālie mūzikas instrumenti Latvijā

TRADICIONĀLIE MŪZIKAS INSTRUMENTI LATVIJĀ

KOKLES

ĢIGA

SVILPAUNIEKS

CAURSPĒLJAMĀ

KOKLE

BUBENS

AŽRAGS

ATRODI UN IZKRĀSO MŪZIKAS INSTRUMENTUS

- 1-FLAUTA
- 2-KLAVIERES
- 3-TROMPETE
- 4-MARAKASI
- 5-BUNGAS
- 6-SAKSOFONS
- 7-GITĀRA
- 8-ĀRFA

SITAMIE MŪZIKAS INSTRUMENTI

PALĪDZ PINOKIO ATRAST MŪZIKAS INSTRUMENTUS

PAREIZAS ATBILDES

dziedasarski.pl

Secinājumi

Autores izstrādātais vizuālais materiāls:

1. Sekmē skolēnu vispārējās un emocionālās veselības saglabāšanu un nostiprināšanu, veicinās katru skolēnu justies nepiespiesti, droši un radīs prieku saskarē ar mūziku un mūzikas instrumentiem vingrinājumos.
2. Dažādo skolēnu iepazīšanās procesu ar mūzikas mākslu.
3. Padara tikšanos ar mūziku spilgtāku un aizraujošāku.
4. Paplašina un nostiprina iegūtās zināšanas, palielina radošo un intelektuālo potenciālu.
5. Individuālais darbs ar skolēniem ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem, spēles un rotaļas, izskaidrojoši ilustratīvā metode, vizualizēšana, kā arī speciālā pedagoga stāstījums, dažāda veida vingrinājumi efektīvi ietekmē uz skolēnu ar vidējiem un smagiem garīgās attīstības traucējumiem attīstību.

Paldies par uzmanību!